

Publisher:
Pål Korneliussen
Redaktør:
Øystein Hage

Desksjef: Ann Eileen Ditlevsen Nygård
Redaktør: Nils Torsvik

fiskeribladetfiskaren.no fbfi.no

pressens faglige utvalg
PFU

FiskeribladetFiskaren arbeider etter Vær varsomplakatens regler for god presseskikk. Mener noen seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres disse til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adressen til PFU er: Prinsens gate 2, pb. 48, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 22415680, faks: 22411980.

FiskeribladetFiskaren

En uavhengig avis for Kyst-Norge

Pelagisk slakt

Pelagiske Norge er i kraftig endring, og fusjonen for to uker tilbake vil snu opp ned på næringen slik vi kjenner den i dag. I løpet av forholdsvis kort tid vil vi få færre og større bedrifter. Men ikke bare vil industrianleggene struktureres, mye tyder også på at det blir store endringer i selve organisasjonen. Hva betyr dette for brukerne, fiskerne, ansatte og konkurrentene? Dette er emner vi den nærmeste tiden vil belyse både på nett og i avis.

Den nye konstellasjonen mellom Austevoll Seafood, Egersund Fisk og Kverva (Newco) vil alene ha 20 fabrikker, fire mel- og oljefabrikker og 16 pelagiske konsumfabrikker langs kysten. Basert på 2012-tallene til de tre virksomhetene som slås sammen, vil Newco få en omsetning på vel seks milliarder kroner. De frittstående konkurrentene består i dag av 18 konsumfabrikker og Veddes mel- og oljefabrikk i Langevåg. Newco blir en dominerende aktør i markedet, med en markedsinntekt på i underkant av 60 prosent. Konkurransespektet er allerede under behandling i Konkurransetilsynet, men vi tviler på at tilsynet vil stoppe dette arbeidet.

I kjølvannet av nyheten har også Austevoll-toppsjef Arne Møgster gitt klar beskjed om at anleggene blir færre og større, og ser vi nærmere på dagens situasjon ser vi raskt at noen området er mer utsatt enn

Tiden for pelagisk strukturering er overmoden

andre. Konsentrasjonen på Sør-Vestlandet, på Sunnmøre og rundt Lofoten er så massiv at det ikke er vanskelig å spå at endringene vil komme her. Disse områdene kan stå foran en massiv industrinedleggelse. Og hva skjer med dagens avdelinger når hovedkontoret legges til Bergen? Mange arbeidsplasser kan gå tapt både i Ålesund og Egersund.

Brukerne er redd for at enkeltelskaper får mer eller mindre monopol, og allerede nå varsler lederen for Fiskebåt innsigelser overfor Konkurransetilsynet. Med en så stor maktfaktor kan auksjonssystemet fort stå på spill. Vi ser faren, men tror likevel at det som nå skjer er tvingende nødvendig.

Tiden for strukturering er overmoden, og vi tror heller ikke Konkurransetilsynet vil hindre den kommende slaktingen. Den pelagiske verden står foran en ny hverdag.

Da alle kom hjem

ngen dro fra Husøy sist helg. Det var derimot helgen da alle kom hjem. En gang i året er Husøy i alles bevissthet, og det er flott at Husøydagan har klart å utvikle seg til å bli en hovedarena for å diskutere fiskeripolitikk. Og i motsetning til da damene drog på TV2, samlet de seg nå blant mennene på kaia. I fjor kom Erna, i år Lisbeth. Kan det være noe med alle hankjønnene på Husøy?

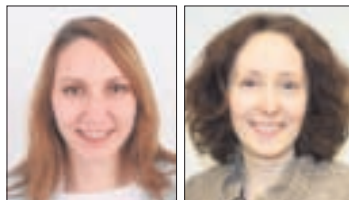


MAKRELLFANGST: Lossing av makrell i Norge. ILL.FOTO: FISKERI.NO

Troverdighet på spill

Makrellkrisen kan utfordre troverdigheten til Marine Stewardship Council (MSC).

GJESTER



Bjørg Nøstvold og Ingrid Kvalvik, forskere ved Nofima

Uenighetene rundt fordeling av makrellkvoten mellom EU og Norge på den ene siden og Island og Færøylene på den andre førte i april 2012 til at MSC (Marine Stewardship Council) suspenderte bærekraftssertifiseringen av nordøstarktisk makrell. Situasjonen har satt MSC i en vanskelig situasjon.

Fram til i vår var det fortsatt MSC sertifisert makrell i salg i britiske supermarkeder. Nå er fryselageret fra 2011/2012 sesongen tomt og i dag selges makrell uten MSC merking, og det er lite som tyder på at dette er problematisk for forbrukerne. For MSC representerer dette et problem; hvis forbrukerne like gjerne kjøper makrell uten MSC sertifisering, hvordan skal MSC da overbevise supermarkedene om at det er viktig å betale for å ha MSC logoen på produktet i butikken? Dette undergraver hele argumentet om behovet for MSC sertifisering og mer-

king i butikk. MSC står også overfor et annet dilemma; hva med makrellen som er fisket under suspensjonen (over 500 000 tonn i Norge og EU bare i 2012)? Bør MSC resertifisere makrellen som er fisket under suspensjonen

Et MSC sertifikat forutsetter en forvaltning med fokus på bærekraft

når makrellkrisen en gang kommer til en løsning eller bør denne fisken fortsatt selges uten MSC sertifisering, og hvilken effekt vil det ha for MSC og markedet for bærekraftsmerket fisk?

Det mest riktige synes å være at makrellen selges uten sertifisering. Lagrene med fryst usertifisert makrell er antakelig like store i dag som de var for sertifisert makrell i fjor. Dermed må supermarkedene selge makrell uten MSC logo i flere måneder etter at konflikten er løst. Men supermarkeder liker ikke uklare budskap og det er et uklart budskap til forbrukerne når MSC merket fisk ligger i butikken lenge etter at makrellen er suspendert, for

så å være uten MSC logoen lenge etter at bestanden er resertifisert.

Så hvorfor ikke resertifisere, og også bidra til at MSC opprettholder sin posisjon i markedet? Så lenge krisen løses før man når et kritisk nivå i bestandsstørrelsen, er ikke og har ikke bestanden vært truet. Til sammenlikning sertifiserer MSC bestander som er vurdert som ikke bærekraftig hvis man har en god nok gjenoppbyggingsplan. Når MSC kan sertifisere et fiske med usikker bærekraft hvis man har en plan for å bli det, må de også kunne sertifisere en bestand som er bærekraftig selv om forvaltningen av bestanden ikke tilfredsstilte deres krav en periode. Forskjellen på en tilbakeføring av sertifikatet og en sertifisering med betingelser er vel ikke så stor?

Men ingen medalje uten bakside: MSC har sanksjonert mot et sertifisert fiskeri som over flere år var uten felles forvaltning. Å gå tilbake på dette i ettertid fordi bestanden fortsatt anses som sterk vil undergrave de prinsipper MSC er bygget på. Et MSC sertifikat forutsetter en forvaltning med fokus på bærekraft. Denne forvaltningen har feilet i den gjeldende perioden, dermed er ikke kravene til sertifisering oppfylt og fisken må selges uten MSC. Hva er ellers poenget med å sertifisere?